

TAMPEREEN SUOMALAINEN

KLUBI

KLUBILEHTI

1/2020

SUOMALAISUUDEN PUOLESTA

KUVAN JA SANAN MESTARIT

Charles Sandison

Petri Nuutinen

TAMPEREEN SUOMALAINEN

KLUBI
Julkaisija

Tampereen
Suomalainen Klubi ry
www.tampereen-suomalainenklubi.fi

Päätoimittaja

Pasi-Heikki Rannisto

Toimitussihteeri

Arto Murtovaara

Ulkoasu

Marjut Jouhki

Taitto

PunaMusta,
Medialogistiikka

Tavoitat 1500 elinkeinoelämän, tieteen, taiteen, julkisen hallinnon, puolustusvoimien, kirkon ja median piirissä toimivaa, alueellista ja valtakunnallista vaikuttajaa.

Lehti ilmestyy seuraavan kerran 1.11.2020.

Kannen kuva: Charles Sandison: Figurehead, Peabody Essex Museum, Salem, Massachusetts, USA, 2010. (16 projektoria, 16 tietokonetta.)

Takakannen kuva: Arto Murtovaara

SUOMALAISUUDEN PUOLESTA

PASI-HEIKKI RANNISTO

Puheenjohtaja

KAIKKIEEN YHTEINEN ASIA

Tampereen Suomalaisella Klubilla on ilahduttava historia itsenäisyyden alkuajan kulttuurivaikutusten ja mesenaattien yhteisönä. Klubilaiset, kuten Rafael Haarla,

Emil Aaltonen ja Nikolai Tirkkonen ovat rahoittaneet niin Hämeenpuiston suihkulähteen, Hämeensillan patsaat kuin kirjastotalon ja sen edessä olevat patsaat. Sittemmin yritykset ja yksityiset lahjoittajat ovat huvenneet ja nykyään puhutaan prosentitaiteesta. Sillä tarkoitetaan julkishallinnon rakennushankkeiden yhteydessä tehtäviä investointeja tilan tai ympäristön somistamiseen taiteella yhden prosentin summalla hankkeen kokonaishinnasta.

MIKSI JULKISEEN TAITEeseen panostaminen olisi vain kaupungin tai valtion vastuulla? Aikaisemmin myös asuinrakennusten koristeluun, rappukäytäviin ja pihoihin panostettiin. Tänäkin päivänä voimme ihailla vanhojen asuinkerrostalojen loisteliaita rappukäytäviä ja ala-auloja. Poikkeukset ihailevat talot ovat arvostettuja myös osakkaiden ja potentiaalisten ostajien silmissä. Olisiko synnyttävissä uudelleen tapa koristella omaa ympäristöä, rappukäytäviä, pihoja tai rakennuksia? Mikä estäisi meitä panostamasta ihan itse ympäristömme kauneuteen, suomalaiseen kulttuuriin ja taiteeseen niin henkilökohtaisesti kuin myös yhteisöinä?

TAMPERE ON SUOMEN esittävän taiteen keskus. Meillä on teatterin, sinfonian ja museoiden helmiä, jotka haastavat minkä tahansa kulttuurin kokonaisuuden Suomessa. Ja kaikki tämä tiivistyvässä ja pian saavutettavissa olevassa keskustassamme. Juuri tänään pääsin vierailemaan Tampereen taidemuseossa ja ihastele-

maan Akseli Gallen-Kallelan Aino-triptyykin ja Joseph Alasen Kalevalaista tuotantoa. Teatterin osalta Tampere on ehdottomasti kansallista kärkeä Komediateatterista Tampereen teatteriin ja lukuisiin muihin alan toimijoihin. Oma oopperammekin filharmonisine kuoroineen on tällä hetkellä todella hyvä. Kiitos teille kaikille Carmenista, jonka ensi-iltaa seurasi noin 130 klubilaista puolisoineen.

TAMPEREEN SUOMALAINEN KLUBI on tehnyt nyt vuoden verran yhteistyötä Pirkanmaan Musiikkiopiston (PMO) kanssa. Meillä on hieno sali ja ravintola, PMO:lla on paljon osaamista, intoa ja suhteita merkittävän musiikin tuottamiseen. Maaliskuun ensimmäisenä lauantaina oppilaat, opettajat ja vierailevat ammattilaiset tuottivat nautinnollisen konsertin puhallinviisikoilla. Kolme eri kokoonpanoa soittivat intohimoisesti ja nautinnollisesti monipuolista ohjelmaa. PMO on mukana jatkossakin, esimerkiksi vappulounaallamme. Tervetuloa syömään, kuuntelemaan ja nauttimaan Vapun tunnelmasta Tampereen Suomalaiselle Klubille.

TAMPEREEN SUOMALAINEN KLUBI matkaa kohti 129 vuotisjuhlaa. 18. päivänä syyskuuta Klubin vuosijuhlissa saamme jälleen hienon katkausten puheita, musiikkia ja ruokaa, joita tarjoilevat ja laittavat suomalaiset huippukokit ja somelierit – omat ravintoloitsijamme Christina, Teija ja Ilkka. Toivotankin kaikki jäsenemme ja yhteistyökumppanimme mukaan suomalaisen ruokakulttuurin ja iloiseen taiteen suomalaiseen juhlaan.

*Turvallista ja nautinnollista kevättä,
Klubilla tavataan!*

Charles Sandison: Universitas, Tampere, 2018.

Kaisa-Tuulia Tuomi.

Petri Nuutinen: Le dita.

SISÄLTÖ 1/2020

02 PASI-HEIKKI RANNISTO:
KAIKKIEN YHTEINEN ASIA03 ARTO MURTOVAARA:
SULLE KIRJEEN KIRJOITAN04 HÄN PALAA PAIKALLEEN
PUHALLINKVINTETIT KLUBILLA05 JAAKKO HIMANEN REMPPASI
TYÖTILOJA TAITEILJOILLE08 KUVATAITEILIIJA
CHARLES SANDISON14 VALOKUVATAITEILIIJA
PETRI NUUTINEN18 TOLVAJÄRVEN TAISTELUSTA
80 VUOTTA20 MIKKO TURUNEN:
KLASSIKOT SYNNISSÄ

kapt. Eino Laisto I/JR10 maj. Arnold Majewski Osaston johtaja maj. Matti Marola RJ/6

22 HISTORIAN SUURIN
SISSIRETKI24 KLUBIN UUSI
TIEDEKERHOARTO
MURTOVAARA

Varaesimies

Sulle kirjeen kirjoitan

PÄÄSSÄ ALKOI välittömästi soida tuo värssy, kun postimuseo infosi Unohtumattomia kirjeitä Suomes-ta-näyttelyä. Sen levytti 1960-luvulla ainakin Eino Grön.

Suomalainen teksti on Reino Helismaan, mutta Gary Goldin ja Peter Udellin originaalin *Sealed with a kiss* levytti 1960 Four Voices.

Amerikkalaista ja brittiläistä alkuperää on myös kirja Unohtumattomia kirjeitä Suomesta, jonka on tehnyt Timo Kalevi Forss. Se sisältää sata kirjettä Suomesta.

Kahdessakin eri klubin tilaisuudessa nousi tape-tille tärkeitä kirjeitä: TK-miesToivo Narvalta koti-in jatkosodan rintamalta ja Väinö Linnalta sosiaalijoh-taja Eero Kivelälle.

FORSSIN KIRJASSA on paljon kiinnostavia kirjeitä: Adolf Hitleriltä Risto Rydille, sotamarsalkka Man-nerheimilta pääministeri Churchillille, Tove Jansso-nilta Nuuskamuikkusen esikuvalla Atos Wirtaselle, Elias Lönnrotilta, Aleksis Kiveltä, Jean Sibeliukselta, Eino Leinolta, Pekka Haloselta, Helen Scherf-bec-kiltä, Toivo Kuualta, Minna Canthilta, Akseli Gal-len-Kallelalta, Josif Stalinilta J.K. Paasikivelle tai An-nikki Kariniemeltä Paavo Haavikolle.

Ja paljon muuta. Tavallisia kirjeitä. Jopa tviittejä. Niin kuin näyttelyssäkin, joka on avoinna postimus-eeossa Vapriikissa peräti ensi vuoden puolelle.

POSTI OLI ensimmäinen työpaikkani. Ehkä siksi sain postikortin kotiin pelkällä kutsuma- ja pitäjän ni-mellä.

Yksi armeijan palveluksessa ollut herra sai aikanaan postia kotimaastaan osoitteella Elvis Germany.

P.S. Tämän lehden ollessa jo prosessissa, on päi-vittäin tullut uusia määräyksiä. Klubin toiminta on kokonaan keskeytyksissä ja sivulla 26 julkaistun tiedotteen julkaisun jälkeen myös kevätkokous on peruutettu.

Kuva Arto Murtovaara

Wäinö Aaltosen veistämä pirkkalaispatsas Eränkävijä palautetaan tutulle paikalleen ensi vuoden syksyllä.

Hän palaa paikalleen 2021

Tämän hetken tietojen mukaan (hän ja muut) pirkkalaisveistokset palaavat Hämeensillalle syksyllä tai loppukesästä 2021, kertoo Tampereen taidemuseon kokoelma-amanuenssi Aki Silvennoinen.

Aki Silvennoisen mukaan päivää ei ole lyöty lukkoon, aikataulu ”kytkeytyy silta- ja ratikatyömaan etenemiseen.” Myöskin se kuinka noiden neljän Wäinö Aaltosen tekemän veistoksen paluu tapahtuu, on avoinna. Tehdäänkö työ yön hiljaisina tunteina, vai järjestetäänkö avoin palautus.

Veistokset tehtiin 1927–29 Tampereen Suomalaisen Klubin perustajajäsenen, kauppaneuvos Rafael Haarlan lahjoituksen turvin. Vihkiäisjuhlat, joihin tasavallan presidenttikin oli kutsuttu, jouduttiin aikanaan perumaan Kurun traagisen onnettomuuden takia. Silvennoinen arvioi, että nyt voisi ”suuremmalla syyllä” pitää jonkin näyttävän tapahtuman syksystä 2017 Tampereen museoiden kokoelmakeskuksessa evakossa ja kunnostettavana olleiden patsaiden paluun kunniaksi.

”Näin luulin, olettaisn että tällainen tapahtuma on tulossa”, hän arvelee. (TSK)

Teksti ja kuvat Arto Murtovaara

Ove Lundell, huilu, Aale Lindgren, oboe, Heikki Simola, fagotti, Timo Ronkainen, käyrätorvi ja Hannu Sievänen, klarinetti.

Puhallinkvintetit vauhdissa

Hyvänlainen joukko musiikin ystäviä sai etuoikeuden nautiskella kolmen komean puhallinkvintetin soitannollisesta lauantai-iltaapäivästä klubin Marskin salissa. Mestarit ja kisällit-otsikon alla esiintyivät Pirkanmaan Musiikkiopiston oppilaiden Puistikko, opettajista koottu Eteläpuistokvintetti sekä kokeneista huippumuusikoista koottu Solistiviisikko Emeriitti.

Nea Järvinen, huilu, Vera Putila, oboe, Kaisa Laine, klarinetti, Nella Turunen, käyrätorvi ja Lahja Koskikallio, fagotti, esittivät Timo Nevalaisen sovituksen Heino Kasken Vuorenpöyhien iltasoitosta. Eteläpuistokvintetti eli Päivi Pöyhönen, huilu, Heli Seppälä, oboe, Katri Kolonen, klarinetti, Anu Pihl, käyrätorvi sekä Lea Leinonen-Szemenyei, fagotti, soittivat Giuseppe Verdin Kohtalon voima-alkusoiton sekä Nikolai Rimsky-Korsakovin Scheherazadesta osat 1 Meri ja Sinbadin laiva sekä 3 Nuori prinssi ja prinsessa.

Solistiviisikko Emeriitti iloitteli sitten muun muassa Arthur Fuhrmanin ja Koiviston polskan parissa. Aale Lindgren ilahdutti sekä oboella että sen suokappaleella soite-
tuilla soolokappaleilla - varsinkin hänen oma sävellyksensä Kananpoikien aamuherätys riemastutti yleisöä.

Aale Lindgren

Puistikkokvintetti

Eteläpuistokvintetti

“Olin 7 vuotta Pyynikin Trikoolla. Jos siihen vertaa, siellä ei ollut ihan yhtä suurta yhteisöllisyyttä”, sanoo taiteilija Iro Kivi (oik.). Jaakko Himanen myhäilee vieressä.

Kuvanveistäjän talossa

Jaakko Himanen remppasi työtiloja taiteilijoille

Kuvanveistäjä, ympäristötaiteilija **Jaakko Himanen** (s.1975) työtilat olivat taiteilijaseuran ylläpitämässä tiloissa Kirjavaisenkadulla Takahuhdissa. Kaupunki nosti siellä vuokriaan ja Himanen ryhtyi etsimään uusia tiloja, ei toki paniikissa. Pyynikillä oli ahdasta.

“Kollegalta sain vinkin tästä tilasta, missä me nyt ollaan. Otin heti yhteyttä ja kiinnostuin.”

Vuokra oli edullinen. Tila kolmannessa kerroksessa oli suuri, yli 200 neliometriä. Paikka oli silloin täysin erilainen, monenkirjava, likainen, teollisuuskäytössä ollut ja käsitti paljon rakenteita ja väliseiniä.

“Otan ja teen tästä itselleni. Itselleni ylimääräisistä neliöistä teen toisen ja vuokraan sitä”, Himanen päätti. “Remontoin ihan kauttaaltaan tämän yläkerran. Onnistuin saamaan siihen apurahankin.”

Jaakko Himanen käyttää teoksissaan materiaalina lasikuitua sekä valmisesineitä.

Tästä on nyt aikaa 5-6 vuotta. Remontointi opetti Himaselle talon arkkitehtuurin ja kuinka se toimii. Vierisessä tilassa on nyt kolmas alivuokralainen; Pyynikiltä muiden kuvataiteilijoiden lailla rakentamisen alta lähtemään joutunut **Viggo Wallenskiöld** on tilan vuokralainen nyt.

KUN JAAKKO HIMANEN oman työn kautta oppi miten homma toimii, hänelle heräsi ajatus, että “tästä voisi tehdä isommankin.” Loppuvuodesta 2018 kävi ilmi, että koko kakkoskerros vapautuu. Himanen otti välittömästi yhteyttä vuokranantajaan ja kertoi olevansa kiinnostunut.

Siinä vaiheessa oli syytä pohtia, kannattaako ateljeekeskuksen rakentamiseen ryhtyä. Jaakko Himanen korostaa painokkaasti, ettei hänen motiivinsa ole missään vaiheessa ollut tehdä rahaa. Hän muistuttaa, että kuvataiteilijan työ on yksinäistä. Kun kollegoita on ta-

lossa, on mahdollista koputtaa kaverin oveen ja mennä juttusille.

“Ei mökkihöperöidy, vaan voi jakaa ajatuksia – se on yllättävän tärkeää ihmisen arkiselle hyvinvoinnille”, Himanen vakuuttaa. “Tällainen yhteisö, siinä on tiettyjä synergia-etuja, voi miettiä yhteisiä projekteja ja saada kollegalta feedbackia.”

Tutustumiskierrosten kautta on tutustuttu, mutta kysytty myös neuvoja ja kommentteja omista töistä – se on ollut todellinen rikkaus, Himanen kertoo. Mitään ei ole syntynyt sitä kautta, että toimitaan yhdessä, vaan enemmänkin organisoimattomasti. Kullakin on omat juttunsa, mutta naapuri on seinän takana.

“Ratkaisevaa on ehkä se, että on yhteinen kahvitila.”

HIMASELLA OLI SIIS tietotaito, mitä kiinteistössä pystyy tekemään. Hän sai toisen kerroksen vuokralle huhtikuun alusta ja aloitti vimmatun purkamisen – lähes kaikki purettiin ja heitettiin toisen kerroksen ikkunasta roskalavalle.

Sen jälkeen Himanen rakensi uudet väliseinät – valaisimet, väliseinät, vesipisteet, kaikki meni uusiksi, jopa pari patteriakin siirrettiin.

“Elokuun alusta tulivat ensimmäiset vuokralaiset tuonne alas ja kysyntä oli huikea”, Himanen kertoo.

Yksi valtti oli edullinen vuokra, se on 6 euroa neliöltä. Kysyntää ei myöskään ole ihan mille tahansa tilalle, vaan Himasella oli taiteilijana selvä käsitys, minkälaisia ja ennen kaikkea kokoisia tiloja kaivataan.

“Heti alkuun pienimpiin tiloihin oli tuloja enemmän kuin mahtuu. Isommat tilat eivät heti menneet.”

Jotakin tilanteesta kertoo sekin, että Himanen ei tarvinnut mainostaa perinteisillä, julkisilla forumeilla lainkaan, vaan taiteilijaseuran sekä Modus ry:n jäsenkirjeet ja Instagram riittivät. Tiloja oli toki markkinoitu Pyynikin Triכון sisäisessä fb-ryhmässä.

Suuret irtisanomiset Pyynikin Triכון tiloista auttoivat myös. Juuri kun loputkin taiteilijat sanottiin sieltä irti, meni viimeinenkin iso tila vuokralle.

“Nyt on kaikki tilat käytössä.”

Se tarkoittaa siis sitä, että kaikki 12 työtilaa on nyt vuokrattu – viisi heistä tuli Pyynikiltä.

“Oli tietenkin pieni epävarmuus. Todella satsasin tähän ja otin riskin – oletin kyllä, että elementit ovat kohdallaan”, Jaakko Himanen kertoo.

Hän myös teki itse kaiken ja lopulta rahoittikin sen. Hän haki apurahaa, mutta ei saanut ja kustansi rakentamisen julkisesta teoksesta saamillaan rahoilla.

“Jossain kohtaa se ehkä maksaa itsensä takaisin.”

Jaakko Himanen on valittu Pyynikintorin ratikkapysäkin taideteoksen toteuttajaksi.

Kaisa-Tuulia Tuomi ateljeessaan.

Ratkaisuja
ilmastonmuutokseen

90%

UUSIUTUVAA ENERGIAA 2030

Tampereen Sähkölaitos panostaa edelläkävijänä uusiutuviin energialähteisiin ja hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen. Tänä päivänä jo puolet tuotannostamme on uusiutuvaa energiaa. Vuonna 2030 peräti 90 %.

 **TAMPEREEN
sähkölaitos**
sahkolaitos.fi

RAKENTAJA!

Myös perustusten kuivatusurakat
ISODRÄN®
-menetelmällä

Rakenna kotisi tukevalle perustalle.

Maarakennus T. Haavisto Oy on luotettava kumppanisi miten tahansa maata rakennatkin. Teemme vuosittain n. 120 vakiosisältöistä omakoti- pohjaurakkaa laatu- ja aikataulutakuulla.

Toimita meille vain asemapiirroksesi
tarjouspyynnöt@thaavisto.fi
Laskemme sinulle nopeasti hyvän tarjouksen.

MAARAKENNUS **50**
T. HAAVISTO OY **maata**
muokaten

Putkimiehentie 5, 36100 KANGASALA
Puhelin 010 3233 390

www.thaavisto.fi

Huoletona suomalaista asumista ja omistamista

Suomalainen asunto-osakeyhtiö on ainutlaatuinen asumisen ja omistamisen malli.

Me Isännöinti Ilkka Saarinen Oy:ssä olemme suomalaisen asumisen paikallisia, tamperelaisia asiantuntijoita. Huolehdimme tarkasti kiinteistöihin sijoittamastasi varallisuudesta.

Asumis- ja käyttömukavuus paranevat, kulut pysyvät kurissa ja omaisuutesi on hyvissä käsissä, kun kokenut ja ammattitaitoinen porukkamme ottaa asiat hoitoonsa. Arvomaailmamme kulmakiviä ovat asukkaiden hyvinvointi, ajan tasalla olevat ammattitaito ja työvälineet sekä osaava, työssään viihtyvä henkilöstö.

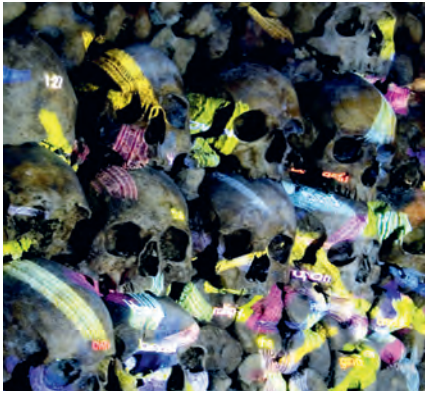
Reilu ■ Ripeä ■ Pätevä

Ilkka ISÄNNÖINTI
Saarinen OY

Insinöörinkatu 30 ■ 33720 Tampere ■ Puhelin (03) 3390 0100
asiakaspalvelu@iisoy.fi www.iisoy.fi

Les Catacombes, Pariisi, 2010.

Teksti ja kuvat **Arto Murtovaara**
Teoskuvat **Charles Sandison**

SKOTTI PETSAMOSTA

Ars Fennica-voittaja Charles Sandison, 50, joutui hetkeksi paussille, kun kuljetusalan lakko pisti tammikuussa Pariisin sekaisin. Petsamossa pitkään asuneen skottitaiteilijan pakkaa sekoittaa vielä pahemmin Britannian ero EU:sta – se pakottaa miettimään omaa identiteettiä.

Kansainvälisesti menestyneen taiteilijan seuraavan ison projektin piti olla Pariisissa. **Mémorial de la Soah**, Seinen rannalla sijaitseva, 2005 avattu museo juutalaisten holokaustista Pariisissa oli kutsunut hänet; museossa on tehty remontti ja he halusivat, että sisäseiniin taltioitujen kaikkien 76 000 uhrin nimet projisoidaan – juuri se on Sandisonin leipälaji – ulkoseiniin. Avajaisten piti olla 27.1.

“Pahaksi onneksi kuljetusalan lakko sotki ja he peruivat näyttelyn viime tipassa toistaiseksi, kunnes lakot päättyvät.”

“Hyvä juttu, että minun ei tarvitse muutamaan päivään nousta lentokoneeseen”, Sandison pohdiskelee. Tilanne on hänelle kuitenkin omituinen, sillä tavallisesti hän on aina menossa maailmalla. “Helpotus siis, mutta todella odotin pääseväni sinne työskentelemään.”

Sandison korostaa, että tällaiset projektit vaativat paljon valmisteluja, ei riittä, että taiteilija kantaa pensselit ja

kankaat paikalle. Tarvitaan tiimejä asettamaan paikoilleen projektoreita, teknikoita, yhtiöt, jotka toimittavat varusteita, turvallisuudesta vastaavat – paljon ihmisiä.

“Toisaalta se antaa minulle pienen hengähdystauon ja mahdollisuuden kiertää aikatauluja kiinni. Olen koko ajan neljä kuukautta jäljessä aikataulusta”, hän kertoo. Kansainvälisen läpimurron hän teki Venetsian biennaalissa 2001. Puhelin ei ole sen koommin lakannut soimasta.

“Tämän vuoden piti muutenkin olla hyvin hiljainen, lupasin itselleni ja Nannalle (puoliso Teija-Tuulia Ahola), että hylkään tarjouksia voidakseni pitää vapaan vuoden.”

OSAKSI TÄHÄN VAIKUTTA myös brexitin tuoma todellisuus: Sandisonin täytyy nyt hakea Suomen kansalaisuutta. Prosessi vie hänen arvionsa mukaan 4–6 kuukautta.

“Suomen kieli (sanoo sen suomeksi) on mulle vähän ongelma.”

Manifesto, Grande Palais, Pariisi 2008.

Sandisonilla on lukihäiriö ja juuri siksi hänen taiteensa käsittelee kieltä.

“Minulla on visuaalinen suhde kieleen, kieli on minulle mysteerinen, kiehtova”, Sandison täsmentää. Toiset ihmiset näyttävät ymmärtävän, mutta hän ei ymmärtänyt, ei ainakaan lapsena. “Opin lukemaan vasta kahdeksanvuotiaana, mikä on myöhään. Englannissa

koulu aloitetaan viisivuotiaana, Skotlannissa kuusivuotiaana. Jälkeen jää hyvin nopeasti.”

Sandisonia lohduttaa, että monille taiteilijoille se on ollut aika normaalia.

“Ymmärrän kyllä melko paljon suomea, mutta on vaikea puhua ja jos haluaa puhua monimutkaisemmista asioista, se on käytännössä mahdotonta.”

Periaatteessa hän on päättänyt mennä takaisin Sampolaan kurssille “Suomea vasta-alakajille I” – kahtena iltana viikossa.

“Tähän asti urani on ollut niin kiireinen, matkustaminen, lapset, näyttelyt, että on ollut mahdotonta antaa kahta iltaa viikossa oppimiseen – ainakin minulle. Tiedän, että jotkut toiset pystyvät tekemään monia asioita yhtä aikaa”, Sandison virnistää.

TÄMÄ JUTTU Sandisonin ja Suomen välillä on laittanut hänet pohtimaan suomalaisen kulttuurin ja muun tuntemusta sekä korkean kielitaidon vaatimusta. Hän harkitsi hetken jopa kielitestiä ruotsiksi, koska se on mahdollista, mutta vaimon ja lasten äidinkieli sekä viidenkymppin ikä painoivat lopulta enemmän.

Sandison muistaa kuinka mukavaa oli olla EU-kansalainen, filosofisessa mielessä voi jopa ajatella antavansa kansallisen identiteetin mennä menojaan. Mutta Sandison on skotti ja haluaa monen Skotlannissa asuvan ystävänsä lailla joskus nähdä skotlantilaisen tasavallan. Se on yhä osa UK:ta, kaukana Lontoossa istuvasta hallituksesta, jolla ei ole hajuakaan millaista arkea pohjoisessa eletään. Se on aina ollut ikään kuin taakka niskassa.

“Muutto Suomeen irrotti siitä, voin elää omillani, kun Suomi liittyi Euroopan Unioniin 1995; nuo vuodet koin, ettei tarvitse poh-

The Terrestrial Echo of Solar Storm, Suuri Maneesi, Moskova 2013.

Puoli tuntia ylimääräistä aikaa

Tein Charles Sandisonista henkilökuvan Kalevaan seitsemän, kahdeksan vuotta sitten; haastattelu “intohimoisesti työhönsä suhtautuvasta” ja “näyttävää kansainvälistä uraa” tekevästä taiteilijasta tehtiin Linkosuo-kahvilassa kauppahallissa.

Siellä hän kertoi, että studio kulkee hänen mukanaan: parhaat ideat syntyvät lentokenttien loungeissa, baarien ja kirjastojen kaltaisissa välihuoneissa. “Studioni on yhtä paljon mentaalinen kuin fyysinen paikka”, hän selitti. Hän korosti kuitenkin fyysisen yhteyden maailmaan olevan tärkeä. “Minä yksin tarkoittaa miestä huonossa seurassa.”

Sandison oli tuolloin juuri palannut Istanbulista suunnittelemaan suurta työtä Bysantin Helmeen Hagia Sofiaan. Upean rakennuksen lisäksi häntä viehätti silloin ajatus, että museona toimiva, 500-luvulla rakennettu kirkko on omistettu viisaudelle. Idea oli linjassa hänen Pariisin katakombien tai Forum Romanumille tehtyjen töiden kanssa.

Parin päivän päästä edessä oli matka Englannin Warwickshireen, missä maineikkaan opintajon, Rugby Schoolin uuden kielikeskuksen seinälle projisoitiin pysyvä taideteos. **Lewis Carrollin** ja **Salman Rushdien** ja sille pelille nimensä antaneeseen vanhaan opintajoon Sandisonin pyysi vaikutusvaltaisen Deutsche Bank Collectionin johtaja.

Kuukautta aikaisemmin hän oli esiintynyt Venetsian arkkitehtuuribiennaalissa yhdessä **Sir Norman Fosterin** ja elokuvaohjaaja **Carlos Carcasin** kanssa. Haastattelupäivänä häntä on pyydetty tekemään pikavauhdilla teos kuuluisaan Moskovan maneesiin – tuhannen neliön sisätiloihin.

CHARLES SANDISON KERTOI tuolloin, ettei hakeutunut taidekouluun tulakseen media- tai tietokonetaiteilijaksi. Hän meni 18-vuotiaana Glasgow School of Artin opiskelemaan maalausta, joka tosin vaihtui nopeasti valokuvaukseen. Houkuttimena olivat toimineet “New Glasgow Boys”, nuoret figuratiivisilla kuvillaan huomiota herättäneet taiteilijat.

Hänen lapsuudenmaisemansa on aivan Skotlannin pohjoisessa kärjessä, missä Pohjois-Atlantti ja Pohnameri kohtaavat. Hän kasvoi lähellä Wickin kalastajakylää, lähin vähän isompi kaupunki on Thurso. Hän oli kotiseutunsa ensimmäinen taideopiskelija ainakin 20 vuoteen.

Ensimmäisen tietokoneensa, vanhan Sinclairin, hän sai käytettynä 12-vuotiaana ja joutui opettelemaan sen ohjelmoinnin. Hän ei

kehdannut ottaa sitä mukaansa taidekouluun. Kun hän lopulta palasi kotiin, hän yritti muistella, miten se toimii. Hän osasi ohjelmoida mustavalkografiikalla varustettua konetta ja sai toisen valonvälilyhtensä. Sandison kuvaa hetkeä alkemiaksi, magiaksi.

Sandison kertoi melkein vihanneensa taidekoulussa syntyneitä maalaustaan ja valokuviaan. Muutaman vuoden jälkeen konseptuaalinen taide alkoi kiinnostaa ja lamppu syttyi ensimmäisen kerran hänen päässään, kun hän 1991 löysi kirjastosta amerikkalaisen 1960- ja 1970-luvun vaihteen pop-taiteilijan **Edward Ruschan**, joka käytti tekstiä kuvissaan.

Vanhan tietokoneensa löytymisen jälkeen Sandison painui Glasgow’ssa kirpputorille, osti sieltä ilmeisesti varastettuja tietokoneita ja kasasi kuudesta yhden toimivan yksilön.

VALMISTUTTUAAN hän opetti kaksi vuotta vanhassa koulussaan. Sai mainetta ja esiintyi parissakin näyttelyssä Lontoossa, muun muassa Lisson Galleriassa. Urakehitys näytti selvältä. Hän kuitenkin myi kirjansa ja levynsä ja päätti muuttaa Berliiniin.

Sattuma heitti miehen kuitenkin Suomeen, ryhmänäyttelyyn Tampereelle. “Minun piti olla vain kaksi viikkoa, nyt on mennyt 17 vuotta”, Sandison myhäili tuolloin.

Rahojen loputtua hän päätyi työvoimatoimiston kautta Tampereen Taiteen ja Viestinnän oppilaitokseen tuntiopettajaksi, myöhemmin mediataiteen lehtoriksi sekä koko taideosaston vetäjäksi. Sieltä hän löysi tuntiopettajana työskennelleen **Teija-Tuulia Aholan**, syntyi kaksi lasta ja seuraavat viisi, kuusi vuotta kuluivat perheen ja työn parissa.

Puoliso patisti hänet nuorten näyttelyyn Helsingin Taidehalliin 2001. Sandison oli pystyttämässä teostaan Kiasmassa, kun huoneeseen tuli mies, jota hän luuli ruotsalaiseksi turistiksi. Mies kysyi hyviä, teräviä kysymyksiä ja tuntui ymmärtävän taiteilijan ajatukset.

Lounaalla puhelin soi ja Kiasman johtaja pyysi Sandisonia tulemaan äkkiä takaisin. Portailla oli sama mies ja Sandison ajatteli sanoneensa jotain tyhmää. Mies oli **Harald Szeeman**, vuoden 2001 Venetsian biennaalin kuraattori, joka pyysi hänet Venetsiaan. Hänelle oli jäänyt puoli tuntia ylimääräistä aikaa, kun hän kävi listansa suomalaisia ehdokkaita läpi.

“Se oli valtava oikotie.”

Sandison odotti Venetsian jälkeen ensimmäistä puhelua kolme viikkoa. Sen jälkeen se on soinnut koko ajan. Vuosikymmenen loppuun mennessä hän ehti osallistua 120 näyttelyyn.

Sinuhe, Ateneum, 2008.

tia omaa identiteettiäni, pystyin keskittymään omaan työhöni.”

“Nyt olen kirjaimellisesti takaisin päivässä numero yksi, lentokoneessa matkalla Glasgow’sta tänne ja olen täällä. On pakko miettiä, mitä Skotlanti merkitsee minulle, mistä olen kotoisin.”

Kun matkustin EU:n passilla, olin melkein pettynyt, kun kukaan ei katsonut sitä raja-asemilla. Nyt tilanne on toinen, kysytään mistä tulet ja mitä teet ja näytän heille Kela-korttiani, Sandison kertoo. Melkein kuin pitäisi peiliä edessään: kuka olen, mitä aion

tehdä, mistä olen kotoisin.

Tämän vuoden projekti on keskittynyt hankkimaan Suomen passi ja se on tullut vaikeammaksi. Periaatteessa siihen kuuluva kielitesti on nostettu todella korkealle tasolle. Prosessissa joutuu selittämään suomalaista kulttuuria; Sandison naureskelee ja sanoo, että hänhän edustaa suomalaista kulttuuria, hänellä on Ars Fennica ja hän on saanut merkittävän Kulttuurirahaston tunnustuksen – hän on kulttuurilähettiläs.

Plan B olisi odottaa, että Skotlanti itse näistyy – mutta se voi kestää kauan. Katalo-

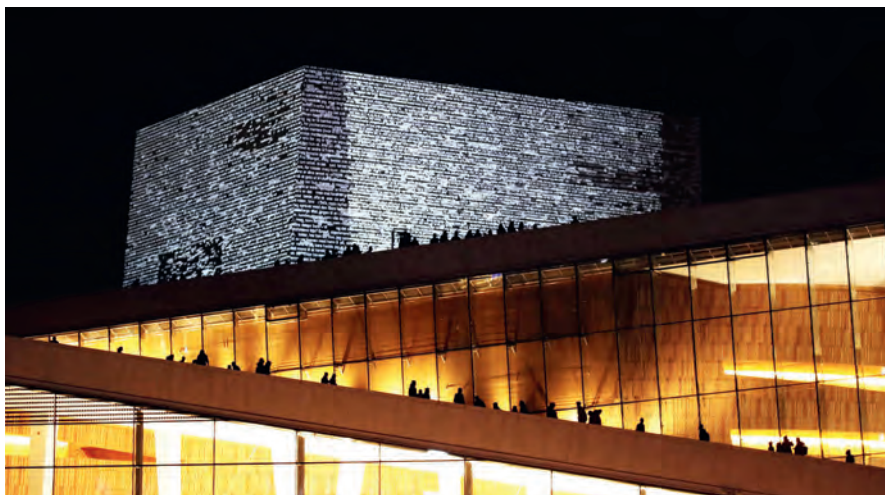
nialaisten hätiköinti vastaavassa tilanteessa ei toiminut. Kummallisten vaalien jälkeen saattaa toki syntyä poliittinen hämmennys ja mahdollisuus, mutta parempi siirtyä mahdollisimman nopeasti näyttelyiden kimppuun.

Sandison sanoo onnekseen toimivansa itenäisen suomalaisen bisnes -kuvion alla; se helpottaa tavaroiden siirtelyä, ihmisten palkkaamista ja vastaavaa. “Ei kovin romanttista, mutta helpottaa työskentelyä. Yksilönä se olisi melkein mahdotonta.”

CHARLES SANDISONILLA on tänä vuonna toinenkin iso projekti Pariisissa: “Nuit Blanche” (Valkea yö) Saint-Eustachen kirkossa elokuun alussa. Monumentaalinen kirkko on itse asiassa isompi kuin Notre Dame; se sijaitsee legendaarisen Les Hallesin vieressä. Se on muun muassa Richelieun, Moliéren ja madame de Pompadourin kastekirkko ja Ludvig XIV:n rippikirkko.

Siellä on 1980-luvulta lähtien ollut käynnissä taideprojekteja ja vaikka katolinen kirkko on ollut vaikeuksissa, Saint-Eustache on aina vetänyt radikaalimpaa linjaa. Monet suuret kansainväliset nimet, kuten amerikkalainen **Keith Haring**, ovat tehneet siellä projekteja.

Huhtikuussa avautuu näyttely myös Limerickissä Irlannissa – vähän epätavanomaisempi kohde, Sandison myhäilee. Helmikuussa on tulossa näyttely Kiinan Shenchenin uu-

Opera of the Sea, Oslos oopperatalo, 2019.

teen nykytaiteen museoon (“ei ajatustakaan, mitä aion laittaa esille...”). Myös Pekingiin hänellä on tulossa näyttely.

Sandison kertoo aloittaneensa yhteistyön uuden gallerian kanssa Lontoossa. HdM-galleriaa johtaa taidehistorioitsija **Hadrien de Montferrand**, joka on työskennellyt isossa huutokauppatalossa (Artcurial) Pariisissa, kymmenen vuotta suuryrityksen hommissa Kiinassa ja perusanuti sitten galleriat Pekingiin ja Hangshouhun. Viime vuonna hän avasi pienen gallerian Lontooseen.

Synnä on se, että rikkaat kiinalaiset tuovat lapsensa Englantiin kouluun ja ostavat kakoskasunnon Lontoosta. Nyt hän voi palvella Kiinasta tuttuja asiakkaita myös Englannissa.

“Taiteilijana sinulla voi olla voimakas poliittinen mielipide, mikä on tärkeääkin, mutta jos haluat puhua maailman kanssa tai tutkia sitä taiteilijana, sinulla on erikoispassi sekä kellarikerroksen vasemman laidan agitaatoripöytään että yläkerran bisnespöytään - taiteilijana et ole uhka heille.”

Sandison on tehnyt parikin projektia Kiinaan, Shanghain biennaaliin sekä arkkitehtitähhti **Zaha Hadidin** suunnittelemaan (2011) Guangchoun oopperataloon.

SANDISON SUOLTAA pitkää monologia suhteestaan omaan työhönsä ja siinä vaiheessa, kun hän pääsee suosikkiinsa, amerikkalaisen kirjailijan **Thomas Pynchonin** kulttiteokseen *Gravity's Rainbow* (Painovoiman sateenkaari, 1973), ymmärtää mitä hän tarkoittaa puhuessaan vaikeudestaan ilmaista monimutkaisia juttuja suomeksi.

Sandison korostaa olevansa aika lähellä työtään ja tarkka siitä, miten hommat tehdään. Hän kävi mahtavissa kaupungeissa, hienoissa kulttuureissa, mutta ei periaatteessa nähnyt - eikä oppinut mitään. Nykytaiteen museot (joita hän kyllä arvostaa) näyttävät kaikkialla periaatteessa samoilta, ne ovat valkoisia laatikoita ja kuraattorit ovat tavallisesti samanlaisia - kuin kirkonmiehiä - kaikkialla.

Niiden yleisö tuntee entuudestaan taidetta. Negatiivisimmillaan Sandison tunsi tarjoavansa näille ihmisille vain kontekstin hyviin bileisiin - “mikä on tietenkin hienoa” - mutta se ei auttanut kehittämään hänen omia teoksiaan.

Niinpä kun Roomassa toimiva maineikas Maxxi -museo oli ostanut kaksi hänen työtään ja pyysi hänet avajaisiin sekä valvomaan niiden asennusta, hän halusi vastineeksi apua projektion tekemiseen. Niinpä avuksi palkattiin sähköinsinööri kuskasi Forum Romanumin alueen puistoon aggregaatit illalla ja Sandison tallensi luonnoskirjaansa kokeilujaan. Hän alkoi oppia taas.

Pariisin katakombeissa hän teki samaa ja vähitellen näistä sivuprojekteista tuli hänelle tärkeämpiä kuin projekteista museoissa.

Cathedral Nueva, Salamanca, 2018.

CHARLES SANDISON

Mediataiteilija

Syntynyt: 24.4.1969 Haltwhistle, Northumberland

Koulutus: Glasgow School of Art 1987-1993.

Työuraa Opettaja Glasgow School of Art, tuntiopettaja, mediataiteen lehtori ja taideosaston Tampereen Taiteen ja Viestinnän oppilaitos vuodesta 1995.

Muuta Venetsian Biennaali 2001 (Suomen edustaja), Ars Fennica 2010, Pirkanmaan Kulttuurirahaston palkinto 2012.

Tekniikka Yhdistelee taiteessaan sanoja, merkkejä ja arkkitehtonisia tiloja.

NÄYTTELYOHJELMAA 2020-2021

- 23.3.-22.8. Belonging, Limerick City Gallery of Art, Irlanti
- 22.2.-5.5. UCCA Centre for Contemporary Art, Peking
- 1.-22.2. Oblique Strategie, Galerie Martine Aboucaya, Pariisi
- 10.4.-1.5. Gallery Bernier/Eliades, Ateena
- 3.-5-10. Nuit Blanche – Saint-Eustace Cathedral, Pariisi
- 1.4. (TBC), Huhtikuu Mémorial de la Soah, Pariisi
- 15.3. Collection Lambert, Avignon, Ranska
- 1.3. Yhteiselo, Kiasma, Helsinki
- 26.1. Shared Dreams, Oulun taidemuseo
- 1.3.2021 Pebody Essex Museum, Massachusetts, USA

“Lopulta niistä tuli varsinaisia taideteoksia.” Sandison sanoo näkevänsä taiteen materiaalina, fyysisenä paikkana, täytyy vain löytää tapa

nähdä ne, muuntaa taiteeksi.

“Haluan toki mennä nykytaiteen museoon ja pidän nykytaiteesta, mutta innostun ja löydän aiheeni historiallisista museoista, vanhoista kirjastoista, vanhasta arkkitehtuurista. Olen luultavasti kiinnostuneempi muinaisesta Egyptistä kuin nykytaiteesta.”

Sandison käyttää nykyaikaista digitaalista tekniikkaa aiheidensa löytämiseen ja tutkimiseen - ja tietokonetta datan manipulointiin. “Vaikkapa arkkitehtoninen 3D-kuva pyramidista. Tietokonekoodini avulla voin analysoida datamateriaalin ja muuntaa sen joksikin muuksi tai ottaa tilastollisen informaation esimerkiksi Shoah-museoprojektista.”

Sandison kertoo ottaneensa työn sillä ehdolla, että saa täydellisen luettelon natsien tuhoamista ihmisistä usb-tikulla - “siis eriskummallinen exel-keskittymä tietoa tosi, tosi mustasta ihmishistorian vaiheesta muistitikkulla - tällaista ei ollut 10-15 vuotta sitten.”

Vasta viime aikoina on Sandisonin mukaan saatu työkaluja luomaan datapohjia ja mahdollisuus analysoida ja pisteeseen, jossa voit käyttää massakonseptia: “Se antaa kaltaiselleni mahdollisuuden päästä nimiin, päivämääriin, kuljetuksiin, leireihin, saapumisiin.”

“Jos olisin maalari, maalaisin kuvan holo-kaustista, sen sijaan otan varsinaisen informaation ja muunnan sen representaatioksi ja se saattaa näyttää myrskyltä merellä tai syklonilta.”

“TEIN MUKAVAN PROJEKTIN joku aika sitten Salamancassa - todella kaunis paikka - ison työn katedraaliin sinne.” Aikoinaan siellä Espanjan sydänmaalla toimi diktaattori Francisco Francon nationalistisen ja hyvin katolisen liikkeen päämaja.

Salamancassa on yksi Euroopan vanhimista yliopistoista ja katedraali on kirjaimellisesti osa sitä. Tyyliään se edustaa goottilaista arkkitehtuuria, mutta siinä näkyy selvästi maoreista johtuva arabialainen vaikutus. Sandison heijasti arabiankielisiä tekstejä katedraaliin ja tunnelman kruunasi aavemainen, arabiankielinen naislaulajan ääni.

“Ihmiset itkivät ja olivat liikuttuneita - se oli suuri julkinen tapahtuma, paikalla oli 5000-6000 ihmistä.”

“Taiteilijana voi koskettaa ihmisiä, antaa heille työkalut, välineet, joiden avulla he voivat tehdä omat johtopäätöksensä, omat löytönsä. Sinulla on paikka, sinä luot puitteet ja tilanteen, sinulla on tavallaan lupa tehdä asiat hiukan toisella tavalla.”

Sandisonilla oli puoli vuotta aikaa työskentelyyn. Espanjalainen media-yhtiö satsasi siihen; budjetti oli valtava, yhden viikon projektiin 250 000 euroa.

Haastattelu on tehty 9.1.2020, tällöin ei ollut mitään tietoa koronasta.

nyky aika

GALLERIA

@nykyaika

ligh

Backlight.F

Valokuvaaja Petri Nuutisen (s. 1955) käden jälki on näkynyt Tampereella yli 40 vuotta – ja näkyy yhä. Joulun alla ilmestyi kirja *Salhoja Public House – kansalaisten olohuone* sekä viime keväänä kirjakaunotar *ROMA - Dolce far niente* ja ne edustavat vain pientä osaa hänen monipuolisella urallaan.

KUVAN KÄSITYÖLÄINEN

Paitsi vapaa valokuvaaja, Petri Nuutinen on myös kuvajournalisti: kuvatoimittaja, lehti-kuvaaja, graafinen suunnittelija sekä vedostaja. Tarkka ja kokenut ammattimies osaa arvostaa korkealaatuista käsityötä sekä ensiluokkaisia materiaaleja.

”Just viikonloppuna on oopperaa Tampere-talossa, Carmenia. Ensi-ilta on perjantaina. Käsiohjelma on painossa ja kuvat kuvattuna”, Petri Nuutinen kertoo.

Konserttitalo on hänelle todella tuttu paikka; hän kuvasi siellä ensimmäisen kerran 30 vuotta sitten, kun Tampere-talossa oli koeyleisö. Sitten hän on kuvannut siellä lukemattomia konsertteja, erilaisia kulttuuritilaisuuksia ja oopperaa. Nuutisen mukaan välissä meni useampia vuosia, ettei hän kuvannut oopperatuotantoja – nyt lähes 10 vuoden mittaan kymmenkunta oopperaa.

”Joskus 1990-luvulla tein paljonkin teatteria, Työväen Teatteria ja Tampereen Teatteria.”

YKSI TAMPEREEN ravintolamaailman legenda, Salhojankadun pub, juhli 50-vuotistaivaltaan ja sen kunniaksi ilmestyi komea kirja viime marras-joulukuun vaihteessa. **Matti Wacklin** on kirjoittanut sen tekstit ja tehnyt siihen sisältyvät haastattelut.

”Visuaalinen puoli, taitto ja aika paljon siinä on minun ottamia kuviakin”, Nuutinen laskeskelee työnsänsä. ”Tavallaan se on historiikki, mutta enemmän se on juhla-kirja. Se ei ole kuollut yhteisö, vaan se elää aktiivisesti.”

Via Prenestina.

”Mun ideana oli, että kun ihminen vie sen (kirjan) kotiinsa, niin silloin kun hän ei mene publiin, pieni pala ja se tunnelma, atmosfääri tulee hänen kotiinsa,” Nuutinen tähdentää ja viittaa siihen, että *public house* on brittikulttuurissa synonyymi olohuoneelle.

Työkohteena juuri tämän kirjan tekeminen ei ollut hänelle niin pitkä kuin tekstistä vastanneelle Wacklinille, 3-4 kuukautta kaikkiaan.

Toisen viime vuonna ilmestyneeseen kirjaan liittyvä kysyttely oli kaikkien huomattavasti pidempi – ja leikkaa useamallakin tasolla hänen lempikaupunkiaan Roomaa.

”**ROMA TAAS ON** yksi pala mun yhtä taiteellista työtä. Vuoden 2015 keväällä olin pitkään Roomassa, kun täytin 60 vuotta, Circolo Scandinavon residenssissä. Siellä kuvasin luonnoskirjaani ja syksyllä, kun galleria Nykyaika muutti uusiin tiloihin just ennen joulua, pidin siellä 60-vuotisnäyttelyn.”

Petri Nuutinen vei työt galleriaan, koska hän halusi tehdä ne tuoreeltaan. Juhlanäyttely *ROMA* ei siis ollut mikään koko uraa käsittelevä retrospektio, vaan kokonaan uusi juttu.

”Siitä jäi ajatus, että haluaisin tehdä siitä kirjan. Vähitellen se kasaantui. Se liittyi **Aaro Hellaakosken** runoon, joka toimi inspiraation lähteenä,” Nuutinen sanoo viitaten mainitun runon visuaaliseen ja typografiseen muotoon, jota voi lukea monella tapaa. ”Niillä oli ajatuksellinen yhteys mun kuviin.”

Kirjassa Nuutinen kertoo matkanneensa Roomaan ensi kerran reilut 30 vuotta sitten

Petri Nuutinen julkaisi viime vuonna kaksi kirjaa: *Roma – Dolce far niente* sekä juhla kirjan tasavuosia täyttäneestä Salhojankadun Pubista.

ja sittemmin useasti. Hän käyttää yhä ensimmäiseltä matkalta ostamaansa Aldo Rossin suunnittelemaa espressopannua.

Mainitulla residenssimatalla innoittajana toimi Hellaakosken runo *“Dolce far niente”* –suloinen joutilaisuus, ihana tekemättömyys. Runo on julkaistu kokoelmassa *Jääpeili* (Otava 1928) ja sen korjausliuskat on tallennettu SKS:n arkistoon. Niistä näkee runoilijan työprosessin, johon Nuutinen viittaa ja selittää tekstissään.

Tältä pohjalta Nuutinen ryhtyi sananmuokaisesti taivuttamaan kuviaan uuteen muotoon rakentaen lopulta ainutkertaisia kuvallisia leikkauksia ja kokemuksia ystäväkseen muuttuneesta Roomasta.

YKSI TASO ON KIRJA ITSE. Se on taideteos, huolella viimeistely, upea käsityötaidon näyte. Petri Nuutinen halusi siihen tiettyjä elementtejä ja tekeminen vei aikaa.

Hänen työhuoneensa on Pienteollisuustalossa ja sen alakerrassa on toiminut legendaarinen Palosen kirjansitomo, jota on vetänyt **Teuvo Palonen**, nyt eläkkeellä oleva ammattilainen. Hänellä oli verstaassaan vanhoja kirjapainostansseja, kirjaimia, joita Nuutinen keksi käyttää kirjassa. Painetut ja sidotut kirjat on viimeistely käsityönä, pääotsikon ROMA Nuutinen on “runtannut” niihin käsin.

“Jokainen kirja on yksilöllisesti numeroitu.” Typografian määränneet vanhat metalli-

kirjaimet piti etsiä, siksi kirja valmistui Nuutisen mukaan vasta nyt.

Hellaakosken tiheätunnelmaisen runon korjausliuskat on kuvattu sisäkansiin, siempänä on runon lopullinen muoto alkuperäisessä käsikirjoitusliuskassa sekä runo käännettynä englanniksi ja italiaksi – samoin Rooma-teksti. Sitten ovat tietenkin kuvat.

Kokonaisuus on kerta kaikkiaan upea.

PETRI NUUTINEN ON kotoisin Jyväskylästä. Tampereelle hän tuli 1962, kun meni kouluun. Valokuvaajaksi hän opiskeli Lahdessa 1974–77 ja oli Helsingissä vielä valmistumisensa jälkeen. Tampereelle hän palasi 1979.

Hän oli 1982 perustamassa Galleria Ny-

Kuva Salhoja-teoksesta: Goony Strömmer ja Raimo Liukko.

Tampereen Oopperan Carmen, 2020.

kyäkaa, jonka ensimmäinen toimipiste oli Ratinassa. Nuutinen toimi ensimmäiset 10 vuotta sen puheenjohtajana. Hän toimi freelancer-kuvaajana ja kuvajournalistina kuvaten valtavan määrän aikakausjulkaisuille ja varsinkin 1980- ja -90-luvuilla teki paljon teatteritöitä.

“Sylvi Salosesta Veikko Sinisaloon, Työviksen suuria diivoja ja monia muita niiden jälkeen.”

Nuutinen kuvasi myös kirjailija **Kalle Päätalon** oululaisen kulttuurilehti Kaltion silloiselle päätoimittajalle **Jussi Vilkunalle**. Pääatalo ehti kuolla ennen kuin lehti julkaisi, mutta juttu oli jo painettu, eikä siihen voinut tehdä enää muutoksia.

“Haastattelun voi tehdä puhelimessa, mutta kuvat täytyy käydä ottamassa paikallisesti – esimerkiksi juuri Sylvi Salosesta.”

Nuutinen työskenteli myös parikymmentä vuotta rokkilehti Soundin taittajana ja valokuvaajana perehtyen sitä kautta suomalaiseen rockiin ja paikallisiin staroihin Juicesta ja Alatalosta lähtien.

Alatalon Pispala-levyn kansi oli ensimmäisiä, jonka Nuutinen teki – ja sen jälkeen hän on tehnyt Mikolle paljon levynkansiä sekä kuvia. Myös kirjoja hän on taittanut useita alkaen esimerkiksi siitä, kun Tampereen kaupunki haki kulttuuripääkaupungiksi 2011. Se

tehtiin hakemuksen liitteeksi jo 2009.

“Se on edelleen aika hieno kirja.”

OMASTA TAITEILIJAN työstään Nuutinen nostaa esille projektin *Paikkoja – Places*, josta syntyi kaksi kirjaa, ensimmäinen 1993 ja toinen 2003. Niihin ja hänen käsitteelliseen työmetodiinsa on viitattu valokuvataiteen väitöskirjoissa.

Innoittajana tässä toimi 1980-luvulla kotimaisissa valokuvateoksissa vallalla ollut, Matti A. Pitkäsén dominoima, yliestetisoitu kuva Suomesta. Nuutinen halusi purkaa sitä ja tarjota realistisempaa lähestymistapaa.

Kalle Päätalo

PETRI NUUTINEN

Valokuvaaja, graafinen suunnittelija

Syntynyt : s. 1955, Jyväskylä

Koulutus: opiskellut valokuvaajaksi Lahdessa 1974-1977.

Työn alla: On tallentanut Tampereen ratikkatyömaan vaiheita tulevaa varten.

Muuta: Yhteistyössä Marja Pirilän kanssa suunnitellut ja toteuttanut vuosien mittaan monta camera obscura-teosta.

Taiteilijaeläke 2017

Hän kuvasi kolmessa kaupungissa, Tampereella, Bergenissä ja Firenzessä antaen kartta-ruudukon valita paikat ja suunnat puolestaan. Hän tallensi todellisuuden leikkauspisteestä neljään suuntaan – sellaisenaan.

Petri Nuutinen pohdiskelee vielä ääneen ajatusta retrospektiivistä; oma taiteellinen työ, kulttuurin, taiteen, rockin kuvaamista 40 vuoden ajalta sekä kirjojen, julisteiden ja levynkansien suunnittelua.... Kirjana ainakin tuhannen sivun paketti.

“Iso osa siitä, mitä olen tehnyt, sitoutuu tähän kaupunkiin.”

Tolvajärven taistelun 80-vuotispäivää juhlustettiin näyttävästi Tampereen Suomalaisella Klubilla juuri vuosipäivänä järjestetyllä seminaarilla. Sen yhteydessä julkaistiin myös kirja Tolvajärvi 12.12.1939.

Kenraalimajuri evp Kalervo Sipi

Tolvajärveä muistettiin näyttävästi 12.12.2019

Juuri tuossa taistelussa **Aaro Pajari** johti joukkonsa ensimmäiseen hyökkäyksellä saavutettuun menestykseen talvisodassa ja siitä muodostui sodan käännekohta. Ekonomi **Tuomo Juntunen** on yhdessä **Harri Virtapohjan** kanssa koonnut kirjan, jossa tuosta ensimmäisestä suurvoitosta kertovat siihen osallistuneet runsaat sata taistelijaa.

Teoksen peruskivenä on Pajarin noin 8000-sivuinen yksityisarkisto. Kirja antaa taistelusta toisen kuvan kuin tähän asti on virallisesti kerrottu. Asiantuntevaa tekstiä höystävät ennen julkaisemattomat, Aaro Pajarin itsensä piirtämät taistelukartat.

“Tästä kirjasta selviävät Tolvajärven suurvoiton todelliset taustat ja taistelun verinen kulku”, takakannen teksti lupaa.

Marskin salin täyteen vetäneen tilaisuuden takana olivat Klubin ensimmäistä kertaa virallisesti esiintynyt Maanpuolustuskerho, kirjankin kustantamisesta vastannut Pajarin Poikien Perinneyhdistys ry sekä Pirkanmaan Maanpuolustus yhdistys.

Tilaisuuden avasi sen primus motor, klubin varapuheenjohtaja kenraalimajuri evp **Kalervo Sipi**. Hän kävi läpi Aaro Pajarin sotatietä sekä arvioi Pajaria johtajana. Pääalustajana oli tietenkin ekonomi Tuomo Juntunen, joka hyvinkin yksityiskohtaisesti kävi läpi taistelua uuden tutkimuksen valossa.

Itse kirjan esitteli eversti evp Harri Virtapohja. Pirkanmaan Maanpuolustusyhdistyksen puheenvuoron tilaisuudessa piti **Jouni Koskela**.

Musiikista tilaisuudessa vastasi Tampereen Suomalaisen Klubin yhteistyökumppanin Pirkanmaan Musiikkiopiston jousitrio, jossa soittivat **Liina Bäckman**, viulu, **Matilda Hyvönen**, alttoviulu ja **Kaapri Leponiemi**, sello.

Suuri yleisömenestys

Eversti evp
Harri Virtapohja

Ekonomisti
Tuomo Juntunen

Mikko Turunen
Esimies

Klassikkojen uudet ilmeet

KULUVANA VUONNA juhlietaan useaakin kirjallisuutemme keskeistä tekijää tai teosta. Maria Jotuni on jo saanut tilaisuuksia, klubillamme kävi professori Yrjö Varpio pohjustamassa Väinö Linnan 100-vuotistapahtumia, ja ensimmäinen suomenkielinen taidelromaani, Aleksis Kiven *Seitsemän veljestä*, täyttää 150 vuotta. Vaikka klassikkojen sisältö ja arvo pysyy, ne tuoreutuvat eri tavoin ajan ja välineiden muuttuessa. Hyvä esimerkki on Aleksis Kiven tuotanto. Sitä on sekä luetu, tutkittu että asetettu saataville vaihtelevin tavoin – näitä kartoitan tässä kolumnissa.

Uusia muotoja ovat vaikkapa Kiven koko tuotannon kattava sähköinen korpus (Suomalaisen Kirjallisuuden Seura), joka sisältää teosten, käsikirjoitusten, Kiven kirjeiden ja ensipainosten verkossa olevat versiot. Näistä voi myös tehdä erilaisia hakuja ja poimintoja. Koska Kiven tuotannon julkaisemisesta on kulunut tekijänoikeusnäkökulmasta riittävästi aikaa, teokset ovat vapaasti julkaistavissa ja saatavissa useankin toimittajan sähköisinä kirjoina vaikkapa puhelimeen (itsellänikin on junamatkojen ylevöittämisiksi).

KIINNOSTAVIN JA innostavalla tavalla hyödyllisin uusi muoto on niin sanottu kriittinen editio. Kriittisellä editiolla tarkoitetaan sellaista kirja- tai verkkomuotoista versiota teoksesta, joka sisältää myös selityksiä, käsikirjoituspoikkeamia, skannatun näköisversion ensipainoksesta ynnä muuta. Kriittisiä editioita on toki ollut maailmalla pitkään klassikkoteoksista, ja Suomessa työ on aloitettu 2000-luvulla nimenomaan Kivestä ja ruotsinkielisen kirjallisuuden puolella Topeliuksesta. Ensimmäiset verkossa saatavilla olevat editiot ovat Kiven *Nummisuutarit* (1864) ja Topeliuksen *Maamme kirja* (1876). Halutessaan ensipainosta fraktuurateksteineen voi lukea juuri sen näköisenä, kuin teos alkujaan ilmestyi. Vanhan kielen ja muuttuneen maailman arvoitukset ratkeavat, kun nykylukijalle hankalien sanojen (rahayksiköt, käytöstä poistuneet ilmaukset ynnä muuta) kohdalta löytyy rinnakkaisikkuna selityksineen. Pelkästä sanaselityksestä ei ole kyse, vaan kriittiset editiot ovat tieteelliset standardit täyttäviä alkuperäislähteisiin ja kohdennettuun erityistutkimukseen perustuvia kommentaareja tausta-artikkeleineen – näitä tavallinen lukija tarvitsee harvoin.

Kiven tuotantoa voi siis lukea uusin keinoin, mutta myös lukemisen asennoituminen on muuttunut. Aikalaislukijat eivät olleet niin tuomitsevia kuin tunnettu August Ahlqvistin

teilaus (puhumattakaan Kiven kuoleman jälkeisestä pilkkarunosta) antaa ymmärtää, mutta Ahlqvist olikin Kiven kilpailija kirjailijanimellä A. Oksanen. Päinvastoin Kiven näytelmät olivat suosittuja ja runotkin nähtiin ”mynttämättöminä kultarakeina”, kun Kiven runokieli ei vastannut ajan konventioita. 1900-luvun alussa Kiven lukutapaa hallitsi jonkinlainen sekoitus kirjallista rehabilitaatiota (Ahlqvistin varjo), kansallista suurmiesrakentelua ja biografista tulkintaa. Kivestä tehtiin kansalliskirjailijaa, ja toisaalta teosten ja elämäntapahtumien välille vedettiin yksioikoisia yhdysmerkkejä. Kivellä ei ollut kansallista tai poliittista ohjelmaa, vaikka Runebergin ”Maamme”-runon mukaelmassa ”Suomenmaassa” sellaista haluttiin nähdä, samoin kuin Jukolan veljekset rinnastettiin kansakunnan kehitykseen sivistystä kohti.

IHANNOIVAA LUKUTAPAA seurasi 1950–70-luvuilla jalustalta kampeava kuvainraasto, jossa muun muassa Paavo S. Elo väitöskirjassaan (1950) sekä Jaakko Puokka (1979) ja Veijo Meri (1973) biografoissaan päätyivät pitämään Kiveä infantiilina. Esiin nostettiin Kiven mielisairausten lieveilmiöitä, kuten julkista onanointitapausta ja alkoholismia. Teosten merkityksistä ei sanottavammin saavutettu uutta tietoa, vaikka psykoanalyttista luentaa ja huhuja aatelissuvun salalapsesta hyödynnettiin.

Nykyään Kiven luenta ja tutkiminen on irtautunut ohjaavista ja jopa holhoavista viitekehyksistä, ja uudentyyppejä elämyksiä ja tutkimustuloksia onkin avautunut.

Miltei vuosikymmenen kestänyt laaja ja monipolvinen tutkimushanke on tuottanut Kiven tuotannosta häkellyttävän määrän uutta akateemista ja populaaria sanottavaa ja siten tuoreuttanut kuvaa kirjailijasta ja teoksista. Aiemmin mainitut kriittiset editiot sulauttavat saumattomasti toisiinsa alkuperäisen kauno-kirjallisuuden viehätyksen ja nykyaikaisen tutkimuksen oivallukset tavallisenkin lukijan iloksi ja ymmärrykseksi.

Meiltä löytyvät
avaimet kiinteistön

TURVATEKNIikka- RATKAISUIHIN

Avainhallinta | Lukitus | Kulunvalvonta
Ovi- ja porttiauxtomatiikka | Hälytysjärjestelmät

AM Lukkoasema

Teiskontie 9, TAMPERE | tampere@amlukkoasema.fi
Puh. 010 480 3740 | amlukkoasema.fi

FINIB

VAKUUTTAMINEN JA VAHINKOTILANTEIDEN HOITO ON MONIMUTKAISTA JA AIKAA VIEVÄÄ

Ota kumppaniksi etuasi ajava
vakuutusmeklari.

Vakuuttava
asiantuntija

www.finib.fi

KNOWTEK

LVISA-suunnittelua ja taloteknistä valvontaa

KnowTek tarjoaa korjausrakentamisen LVI-, sähkö- ja
automaatiosuunnittelua sekä taloteknistä valvontaa
liike- ja asuinkiinteistöihin. Perinteisiä putkiremontteja ja
muuta LVISA-suunnittelua unohtamatta.

Insinöörinkatu 23 | 33720 Tampere
050 325 6656 | www.knowtek.fi

Osasto Majewski Maj Gubassa

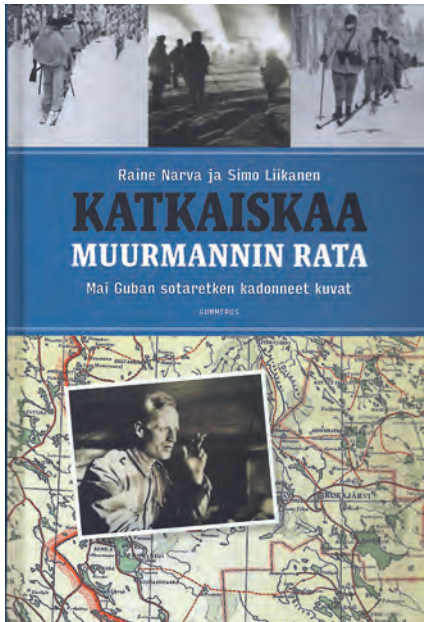
Tunnelma oli niin mukaansa tempaava, että täysi Marskin salillinen ruutiukkoja tunsikin melkein itsekkin hiihtävänsä Rukajärveltä Maj Gubaan ja takaisin – tehtävänään katkaista Muurmannin rata.

Tarinan yhdestä kaikkien aikojen sissiretkestä kertoi eläkkeellä oleva hammaslääkäri **Raine Narva** (s. 1945), mutta sen juonta kuljetti hänen edesmennyt isänsä, TK-vänrikki **Toivo Vihtori Narva** (1908-1990), joka osallistui tähän jatkosodan legendaariseen tuhoretkeen.

Raine Narva löysi eläkkeelle jäätyään isänsä sodasta tuoman sota-arkun sisältä ennen julkaisemattomia valokuvia, karttoja, kirjeitä sekä virallisia dokumentteja ja niiden pohjalta hän on rakentanut multimediaesityksen kaukopartioiretkestä Muurmannin radalle. Sen ovat nähneet jo tuhannet suomalaiset.

Raine Narva on yhdessä FM **Simo Liika-**

sen (s. 1974) kanssa työstänyt näiden ennen julkaisemattomien valokuvien sekä päämajaan viipymättä itselleen marsalkka Mannerheimille toimitetun sotaretkikuvauksen pohjalta kirjan (Gummerus 2019) *Katkaiskaa Muurmannin rata – Maj Guban sotaretkien kadonneet kuvat*.

Raine Narva (oik.) on kiertänyt Suomea kertomassa historiallisesta sissiretkestä tuhansille kuulijoille. Tarina on laitettu myös kansiin (vas.).

MUURMANNIN RATA valmistui vuonna 1917 noin 70 000 rakentajan parin vuoden uurastuksen jälkeen; 1425 kilometriä pitkänä se yhdisti Murmanskin Leningradiin. Yli kolmasosa rakentajista oli sotavankeja ja noin 25 000 rakentajaa menehtyi.

Sodan syttyessä kesällä 1941 Neuvostoliitosta tuli länsiliittoutuneiden kumppani ja radan strateginen merkitys kohosi huippuunsa, kun länsiliittoutuman sotatarvikkeita alkoi virrata sen kautta Neuvostoliittoon. Saksa oli aiemmin kaavaillut, että Suomen roolina suurhyökkäyksessä on sivustan turvaaminen ja Muurmannin radan katkaisu.

Sodan syttymisen jälkeen Lapissa olleet Saksan joukot yrittivät katkaista radan heinäkuussa Murmanskissa, elokuussa Louhessa ja syyskuussa Kantalahdessa. Saksalaiset painostivat ja lopulta Mannerheim ilmoitti vuoden 1941 lopussa, että katkaisuyritys onnistuisi vain Sorokassa.

Toivo Narva oli palannut vuoden 1941 lopulla Itä-Karjalaan 14. Divisioonan joukkoihin 10. Tiedotuskomppaniaan. Tammikuun ensimmäisellä viikolla hän siirtyi kenttäarmeijan rykmenttiin. Tammikuun 8. päivänä 14. Divisioonan komentaja kenraali **Erkki Raappana** sai päämajasta selvän käskyn: hänen tuli siirtää kahden pataljoonan vahvuinen taisteluosasto etelämmäksi Särkijärvelle. Taisteluosasto oli suoraan ylipäällikön käytössä ja sen käytöstä todettiin vain sen kohdistuvan mahdollisesti Muurmannin radan suuntaan.

Raappana käski samana päivänä irrottamaan rintamavastuusta JR 10:n I Pataljoonan sekä Rajajääkäripataljoona 6:n. I pataljoonaa johti majuri **Arnold Majewski**. Koska hänestä tuli koko taisteluosaston komentaja, pataljoonan johtoon nousi kapteeni **Eino Laisto**. Raja-

RUUTIUKOT

Perustettu: 1974

Perustaja: Mannerheim-ristin ritari, kansanedustaja, Finlaysonin sosiaalijohtaja, everstiluutnantti Eero Kivelä.

Jäsenet: Tällä hetkellä noin 250.

Muuta: Ruutiukkoja vetää sadanpäämies Jukka Sola. Ruutisihteeristöön kuuluvat Timo Saari, Timo Tulosmaa ja Pentti Väisänen.

jääkäripataljoonaa komensi majuri **Matti Murole**.

Toivo Narva oli kutsuttu paikalla, kun komentajat kävivät läpi suunnitelmaa. Tehtävä oli selkeä: Edetä mahdollisimman vahvoimmin yllättäen, mahdollisimman suoraan halki tiettömän erämaan, järvien ja soiden yli Maj Guban pienelle asemalle Muurmannin radalla, tuhota siellä oleva täydennyskeskus, varastot sekä valloittaa ja rikkoa rautatie mahdollisimman perusteellisesti.

OSASTO MAJEWSKIN taisteluvahvuus oli yhteensä 1217 miestä. Huolto- ynnä muut joukot mukaan lukien sotaretkelle osallistui 1924 miestä ja 247 hevosta.

Kauimmaiset joukot tulivat osasto Ma-

jewskiin 75 kilometrin siirtymämarssin ja viimeisetkin saapuivat Särkijärvelle 13. Päivän kuluessa. Saman päivän iltana kokoontuivat komentajat Majewskin komentopaikkana toimineeseen parakkiin. Majewski sanoi:

”Hyvät härrät. Me olla saatu Marsalkalta yks kunniakas tehtävä. Me hiihtää Muurmannin rata, pane rata poikki ja anta ryssä pistä meidät motti. Me olla kolme päivää motissa ja sitte me hiihtä takasi.”

Varhain keskiviikkona 14. Tammikuuta tiedustelu- ja suuntaosasto lähti liikkeelle ja hiukan myöhemmin taisteluosaston pääosa; Maj Guban 75 kilometrin päässä sijaitsevalle asemalle oli määrä päästä neljän päivän marssin jälkeen.

Taisteluosasto oli sovitussa asemassa 19. Tammikuuta ja hyökkäys alkoi illalla tuntikausien odotuksen jälkeen kovassa pakkasessa. Operaatio onnistui melko täydellisesti, vaikeudet alkoivat joukkojen irtauduttua Maj Gubasta; ärsyntyneen vihollisen jatkuvat ilmahyökkäykset pakottivat etenemään yöllä ja piilottelemaan päivällä. Riesana oli myös kirfea pakkasen. Paluumatka kesti kolme yötä. Väsyneet joukot pääsivät omille linjoilleen tammikuun 22. Päivänä klo 05.00.

Ennennäkemättömän häikäilemätön ja uhkarohkea sissi-isku oli onnistunut odottamattoman hyvin. Suomalaisten tappiot olivat neljä kaatunutta, kymmenen haavoittunutta, 79 paleltunutta, 26 sairasta, viisi kaasusairasta.

Umpiväsynyt Narva ei saanut levätä; hänet komennettiin divisioonan esikuntaan kirjoittamaan matkaraportti, joka toimitettaisiin luettavaksi itselleen sotamarsalkka Mannerheimille – kuriirina toimisi TK-komppanian päällikkö.

Ruutiukot 10.2.

Rintamasuunta tulevaisuuteen

Marraskuussa perustettu kerho avaa uusia uria

TAMPEREEN SUOMALAINEN KLUBI ja Tampereen Teknillinen Seura järjestivät yhdessä tiedeseminaarin marraskuussa Tampereen Suomalaisen Klubin Marskin salissa. Seminaarin aluksi FT Viivi Nuottajärvi kertoi Tiede- ja teknologiakerhon taustoista ja tavoitteista koko kuulijakunnalle. Tiede- ja teknologiakerhon on syntynyt halusta oppia ymmärtämään eri tieteenaloja ja löytämään voimien yhdistämisestä avautuvia hyötyjä. Toiminnan monipuolisuuden lisäämiseksi ja synergiaetujen löytämiseksi, kerhossa pyritään tiiviiseen ja monipuoliseen yhteistyöhön klubin muiden kerhojen sekä ulkopuolisten sidosryhmien kanssa.

Varsinaisen seminaarin avauspuheenvuoron piti Aalto-yliopiston professori Lasse Mitronen aihealueella ”Palvelujen johtaminen – tuotantolähtöisyydestä palvelulähtöisyyteen”, jonka jälkeen kuultiin yritysmallian puheenvuorot Sandvikilta sekä John Deereltä. Sandvikilta puhumassa oli Timo Laitinen ja John Deereltä Pertti Rauva, joiden molempien mielenkiintoiset esitelmät tempaisivat kuulijakunnan mukaansa.

Esitelmien jälkeen varattiin aikaa kysymyksille ja innokasta keskustelua jatkettiin seminaarin jälkeen illallisbuffetin merkeissä. Seminaariin osallistui noin 80 henkilöä, joista noin 50 jäi nauttimaan illallisbuffetin verkostoitumisen ja keskustelun merkeissä. Saimme positiivista palautetta tapahtumasta ja täten innostuimme heti suunnittelemaan uutta aihetta kevään seminaarille.

Tiedoksi jäsenistölle, että Tiede- ja teknologiakerho järjestää 28.4.2020 Pääkirjasto Metson Lehmus -salissa klo 17 alkaen seminaarin, jonka aihealueena on tekoälyn etiikka. Tällä hetkellä tuntuu, että tekoälyn ympärillä on enemmän kysymyksiä kuin vastauksia. Mistä ylipäätään puhumme, kun

puhumme tekoälyn etiikasta? Voiko tekoälyllä olla moraalista sellaisena, kuin me ihmiset moraalin ymmärrämme? Voimmeko vaatia algoritmilta ymmärrystä etiikasta? Miten viranomaiset suhtautuvat tekoälyyn ja onko tekoäly vastuussa mahdollisesti tekemästään rikoksesta? Näihin ja muihin tekoälyä

koskeviin kysymyksiin pyrimme löytämään vastauksia alan asiantuntijoiden mielenkiintoisista esitelmistä.

Tiede- ja Teknologiakerhon ensimmäinen tiedeseminaari 7.11.2019

Kaikille avoin

Tiede ja Teknologia on Tampereen Suomalaisen Klubin kaikille jäsenille avoin kerho, jonka päätavoite on lisätä ymmärrystä eri tieteenalojen ja teknologioiden välillä. Kutsumme kerhoomme korkeatasoisia esitelmiä vaihtelevilta tieteen ja teknologioiden osa-alueilta tavoitteenamme synnyttää runsasta rajoja rikkovaa keskustelua ja uusia oivalluksia yhteistyön syventämiseksi. Tiede- ja Teknologiakerho järjestää myös vierailuja mielenkiintoisiin tutkimuslaitoksiin ja yrityksiin ja näin antaa jäsenilleen mahdollisuuden verkostoitua eri alojen osaajien kanssa.

Vaikka esityksissämme ja vierailuissamme keskitymme syvällisesti vain yhteen aiheeseen kerrallaan, on kaiken toimintamme taustalla ajatus siitä, että perinteisiksi ymmärretyt tieteen ja teknologian alat ovat muuttuvia ja laajenevia kokonaisuuksia, jotka ovat yhä enemmän sidoksissa toisiinsa. Samalla sellaiset perinteiset jaottelut tieteen ja teknologian osalta, kuten kovat ja pehmeät, humanistiset ja matemaattiset tai kvantitatiiviset ja kvalitatiiviset menettävät vähitellen merkityksensä. Tiede- ja teknologiakerhossa haastamme itsemme ajattelemaan uudella tavalla ja katsomaan omien viitekehysten ulkopuolelle. Toiminnassamme katsomme kohti tulevaisuutta, mutta haluamme myös ymmärtää historiaa ja tapahtumia tieteen ja teknologian kehityksen taustalla.

Tiede- ja teknologiakerho etsii aktiivisia jäseniä ideoimaan ja järjestämään yhteisiä tapahtumia ja tiedeseminaareja. Jos koet, että haluaisit mukaan kerhon työryhmään, niin ilmoitathan halukkuudestasi kerhon vetäjälle osoitteeseen: viivi@nuottajarvi.com. Erityisesti etsimme humanististen tieteiden, yhteiskuntatieteiden sekä terveystieteiden ammattilaisia, jotka ovat valmiita poistumaan mukavuusalueiltaan tieteidenvälisten rajojen rikkomiseksi.

Tampereen Teknillisen Seuran ja Tampereen Suomalaisen Klubin yhteinen Tiede- ja Teknologiaerho kiinnosti laajalti.

Hämeen Kaivin Oy

HYÖTYAJONEUVOT

- Kuorma-autot - Pakettiautot
- Maanrakennuskoneet
- Alan tarvikkeet

VARASTOSSA OLEVAT AUTOT JA KONEET:

www.lielahdenautokeskus.fi

MAAHANTUONTI, MYYNTI, VAIHTO JA HUOLTO

LUOTETTAVAA PALVELUA PITKÄAIKAISELLA KOKEMUKSELLA

LIELAHDEN AUTOKESKUS Oy

Turvesuonkatu 16 • 33400 TAMPERE

Puh 03-3465566 • 0400832856 • Fax : 03-3465245 • e-mail: mikko@lielahdenautokeskus.fi

TAMPEREEN SUOMALAINEN KLUBI RY

Puutarhakatu 13, 33210 Tampere
Toimisto avoinna maanantaisin klo 13.00–15.00
www.tampereensuomalainenklubi.fi

Klubin johtokunta

- Johtokunnan puheenjohtaja
hallintotieteiden tohtori Pasi-Heikki Rannisto, pasi-heikki.rannisto@uta.fi
- Johtokunnan varapuheenjohtaja
kenraalimajuri evp Kalervo Sipi, kalesipi@tpnet.fi
- Klubin esimies
FT Mikko Turunen, mikko.j.turunen@gmail.com
- Klubin varaesimies
- toimittaja Arto Murtovaara, arto.murtovaara@pp.inet.fi

Johtokunnan muut jäsenet:

- Filosofian tohtori Viivi Nuottajärvi Rakennusneuvos Seppo Mäkinen
- Opetusneuvos Jukka Sola Isännöitsijä Ilkka Saarinen
- Taloustieteen maisteri Varatuomari Riitta Sommarberg
- Jyrki Penttinenlehto
- Johtokunnan sihteeri
Jonna Hjelt, 040 737 3700, sihteeri@tampereensuomalainenklubi.fi

Toimikuntien puheenjohtajat

- Biljardikerho
Veijo Pitkänen, veijo.pitkanen@patenttimies.fi
- Gastronominen kerho
Kalevi Nikkilä, kalevi.nikkila@pp1.inet.fi
- Golfkerho
Jorma Salovaara, jormasalovaara@kolumbus.fi
- Keskiviikkokerho
Seppo Leskinen, savusepe@gmail.com
- Kirjanmerkki
Mikko Turunen, mikko.j.turunen@gmail.com
- Kirkkovenekerho
Timo Tulosmaa, timo.tulosmaa@outlook.com
- Klubinaiset
Heidi Keso, heidi.keso@empiros.fi
- Ruutiukot
Jukka Sola, jukka.sola@elisanet.fi
- Juhlatoimikunta
Satu Rannisto, satu.rannisto@sarastus.fi

Työryhmien puheenjohtajat

- Hallinto- ja taloustyöryhmä
Seppo Mäkinen, seppo.ains.makinen@gmail.com
- Jäsentyöryhmä
Jorma Salovaara, jormasalovaara@kolumbus.fi
- Ohjelmatyöryhmä
Mikko Turunen, mikko.j.turunen@gmail.com
- Tiedotustyöryhmä
Arto Murtovaara, arto.murtovaara@pp.inet.fi

Jäsenrekisteri

Sointu Lanki, 0400 684416, jansenrekisteri@tampereensuomalainenklubi.fi

Klubin taloudenhoitaja

Ritva Tiainen, 050 376 0597, ritva.tiainen@veranta.fi

Ravintola

armas C'atering
Christina Suominen, 010 231 5222, info@suomalaisenklubinravintola.fi

TAMPEREEN SUOMALAINEN KLUBI

KUTSU VUOSIJUHLAAN

Tampereen Suomalaisen Klubin johtokunnalla on ilo kutsua Teidät Marskin saliin viettämään kanssamme klubin 129. vuosipäivää perjantaina 18.9.2019 klo 18.00.

Juhlaillallisen tarjoilee Suomalaisen Klubin ravintola Christina Suominen, Teija Vainiola ja Ilkka Isotalo henkilökuntineen.

Tampereen Suomalaisen Klubin jäsenistölle

Toistaiseksi varsin hallitsemattomasti leviävä koronavirus aiheuttaa muutoksia myös Tampereen Suomalaisen Klubin toiminnalle. Klubimme jäsenistössä on paljon koronan riskiryhmään kuuluvia ja siksi on tärkeää omalta osaltamme varmistaa, ettei toimintamme kautta altisteta jäsenistöä virukselle.

Klubi keskeyttää kokoontumiset huhtikuun loppuun asti. Tämä koskee myös Klubin piirissä tapahtuvaa kerhotoimintaa. Poikkeuksena on sääntömääräinen kevätkokous 23.3.2020 klo 18, joka järjestetään sääntöjen mukaisesti. Klubin johtokunta kokoontuu aikaisemman suunnitelman mukaisesti, mutta pääsääntöisesti etäyhteyksiä hyödyntäen. Johtokunta seuraa virustilanteen kehittymistä ja antaa tarkempia ohjeita tarvittaessa.

Klubin tilat on vuokrattu Ravintola Suomalaiselle Klubille, joka harjoittaa tiloissa ravintolatoimintaa omien päätöstensä mukaisesti.

On hämmentävää tehdä klubihistoriaa näissä olosuhteissa ja tällä tavalla. Yritämme dokumentoida tämänkin ajanjakson osaksi Klubimme tarinaa, joka alkoi 1891.

Johtokunnan puolesta, Tampereella 15.3.2020

Pasi-Heikki Rannisto, puheenjohtaja
Mikko Turunen, esimies

Elämäsi huvimuistot Särkänniemessä!

Osta nyt kesän rannekkeet
ennakkoon
edullisemmin
verkkokaupastamme!

Sarkanniemi.fi

komediateatteri.fi

KESÄTEATTERISSA

VIIMEIN NÄYTTÄMÖLLÄ!

KORPELAN KUJANJUOKSU

Esitykset ajalla 5.6. - 8.8.2020

OSTA
LIPUT
NYT!

Ohjaus: Jukka Mäkinen
Käsikirjoitus: Heikki Luoma
ja Jukka Mäkinen

Katettu katsomo!

JANNE KATAJA

ESA LATVA-ÄIJÖ &
KAROLIINA VANNE

TAMPEREEN KOMEDiateatteri

Lapintie 3 a,
33100 Tampere

puh. 0207 288 388
puh. hinta 8,35 snt/puh + 16,69 snt/min

lippu.fi +

Talvisodan päättymisestä tuli kuluneeksi 80 vuotta 13.3.2020.
Tampereen Suomalainen Klubi laski seppeleen sen kunniaksi talvisodan
muistomerkillä. Sen on suunnitellut klubin jäsen Kauko Salmela.